

Slavček ga resno posvari tam v nizkem leščevju: »Arnejc pije, pije, pije — dokler se ne napije; potem ga bo pa sv. Peter pred nebeškimi vrati: Cuk - cuk - cuk - cuk!«

Čim bolj se je bližal stari Andrejc domači hiši, tem bolj je spoznaval, da ga je bilo danes le malo preveč in da se torej to pot ni držal prave mere. E, sedemnajstičarja ni še poznal, ne njegove ognjene moči! Potrt je bil prav močno in v svoji bridkosti je očitajoče potožil majolmajolčici:

»Majolka, kaj si storila, da si Andrejca napojila?«

Na bližnjem hrastu se oglasi zdaj zlati kobilar in ga vpraša: »Andrejc, ali si ga pil? Ali si ga pil?« Andrejc mu prikima in odgovori: »Sem ga, sem ga — sedemnajstičarja.« Zlati ptič mu reče: »Andrejc, pa si grešil, pa si grešil, da si ga pil: o majolčici ne boš več pel — hudobec te bo vzel, te bo vzel!«

(Dalje prihodnjič.)

J. Kmet

Prva nezgoda

Ilustriral L. Debeljak.

Ojoj! Janezku se je kar temno naredilo pred očmi. Pomencal jih je, široko razprl in zapičil v abecednik, a črte so se križale in plesale v slepivi meglici; še kozel, ki v knjigi na vso splav dirja proti učenčku, se je obrnil proti Janezku. Vsaj tako se mu je zdelo, da ga bo vsak hip podrl pod klop.

Dvičnil je glavo. Po razredu je šumelo. Janezek se je žalostno in proseče zazrl v učiteljico Julko, ki je počasi šla po razredu, sedla za mizo ter glasno in ostro brala iz abecednika, kakor bi se nič ne zgodilo. Včeraj je bila čisto drugačna, ko je Janezku dala zlati listek v spomin posebne pridnosti. Precej ga je pokazal doma bratcem in sestricam, mati ga je tako hvaležno pogledala, da mu je bilo kar nerodno. Oče se je pa ponosno smehljajal: »Veš kaj, mati, škoda bo, če ga ne bomo dali v šole.«

Na, zdaj pa takole. Zviška je udarilo nadenj kakor kladivo: zaprt! Prvikrat v svojem življenju bo sam sedel v razredu. V hipu ga je postalo sram, rdečica mu je zalila obrazek... Zaprt... Neznansko ga je zapekla ta beseda. Učiteljica jo je pa izgovorila tako hladno in mirno kot še nikoli. Ne bo je preklecala. Kaj bi dal, da bi jô...

»Zaprtek,« ga bodo zmerjali sošolci. Kaj bodo rekli doma? Sosede se bodo materi muzale: lej, saj je tvoj prav tak kakor so drugi. Zdaj se je pa začelo. Vsak drugi dan bo zaprt kakor naš... Črn madež se bo razlil na njegovo življenje; zmeraj ga bo nosil, dokler bo živ...

S Tinetom sta se stepla. Prav je, da ga je vrgel po tleh, kaj ga je pa zmerjal... »Ne bo me, nak,« je tiščal trmasto...

»Prosil bi učiteljico,« se je oprijemal zadnje bilke. ...Ne, ne... samo zaprt ne! Mati bo jokala, sestrice se bodo čudile... Podprl je glavo z drob-

nimi rokami in mislil. Tako mu je bilo hudo, da bi zajokal pred vsem razredom. A Jože, Cene... o, vsi bi se norčevali iz njega in mu nagajali.

Komaj je pričakal poldne. Na kratko je pozvonilo, po razredu je zaživelo. Vse je bilo pokonci. A Janezek ni pospravil knjig in zvezkov, ni se zganil. Kakor obsojenec je nepremično čakal poslednje besede. Srce mu je burno bilo. Še mu lahko učiteljica reče, naj gre z drugimi domov, ali pa bo ostala trda in neizprosna.

Po molitvi so se drugi usuli v vežo, sam pa je obsedel strt in osramočen v klopi. Tu in tam je prestregel pomilovalni pogled. Že so učiteljico zategnjeno pozdravili in trenutek nato so se razkropili po vasi.

V Janezka so strmele bele stene. Razred se mu je zdel velik in prostoren. Klopi so umolknile, vse je bilo tako mučno in tesnobno, da bi planil in ušel kamor koli... Po vasi so še vpili otroci, se razdelili v gruče in odleteli na vse strani. Kmalu so se izgubili zadnji glasovi. Bil je sam, popolnoma sam v veliki šolski sobi... Kaj bodo rekli doma? Mati bo prestavljala skodelico pečene kaše po peči in ga čakala.

Naslonil je glavo na klop. Tihno ihtenje je splavalo po razredu in solze so polzele po napetem obrazku.

Sam ni vedel, kako dolgo je tako ždel. Začujejo se stopinje v veži. Skoz vrata stopi učiteljica vsa nasmejana in se žugajoče ozre po Janezku. Ta se nenadoma dvigne, z rokavom potegne preko oči in zgrabi knjige.

»Jezus, oče!« je udarilo iz njega. Za učiteljico je Janezkov oče prinesel novo šolsko tablo, da jo bo pritrdil na steno.

»Dosti dela mi je dala... Tri dni sem se ubijal z njo... Ne pustim, da bi bil tudi moj otrok mizar... Nak, kaj več naj bo...« V hipu mu je zaprlo sapo, sredi stavka se mu je pretrgal glas. Bil je prevaran in ponižan, ko je zagledal pred seboj svojega otroka. Janezek je planil pokonci, kakor

bi ga modras ugriznil. Bil je ves zmešan. Bilo mu je hudo. Najrajši bi se na mestu vdrl.

»Domov, Janezek, drugič bodi bolj priden.« je pomignila učiteljica. Planil je kakor nor proti vratom.

»Tāk, takle si, fantiček,« je vzkliknil oče in zamahnil. A Janezek je že smuknil v vežo; le malo ga je dosegla očetova roka.

Na vasi je nem obstal. Kakor smrtni greh ga je

težila očetova očitajoča beseda. Ni videl ptičev, ne voz, ne psov, da bi jih dražil. Samo očetov glas mu je udarjal na ušesa: »Tāk takle si...« Ni ga bolel udarec, stokrat huje ga je pekla tiha očetova užaljenost. V tej uri je napravil vse njegovo zaupanje. Oče bo molčal, a v srce se mu bodo režale prevarane nade. Trpel bo kakor otrok ob uničenih osrečujočih sanjah...

Janezek je hitel, hitel proti domu. Ko je pridehtel v gozd, se je ulegel pod hrast, zaril glavo v vonjavi mah in na glas zajokal...

A kmalu je bilo vse dobro. Nihče ni več omenil onega dne. Pozabljen je bil kakor toliko drugih. Le sestra mu je včasih ponagajala z »zaprtkom«. Toda mati ga je vedno zagovarjala, oče se je pa samo muzal.

To je bil za Janezka molčec opomin in je zalegel.

